

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 654/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa advokáta [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 3T/63/2023 z 13. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu sp. zn. 3T/63/2023 z 13. augusta 2024. Zároveň navrhuje zrušiť namietané uznesenie okresného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ bol 11. mája 2020 v rámci vyšetrovania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby ustanovený sudcom pre prípravne konanie ako opatrovník štyrom maloletým osobám (poškodeným). Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3T/63/2023 z 28. augusta 2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/88/2023 z 29. novembra 2023, ktoré nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť 29. novembra 2023, došlo k právoplatnému skončeniu trestnej veci. Sťažovateľ si následne 30. januára 2024 uplatnil voči okresnému súdu nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov spolu 1 303,68 eur. Okresný súd obsadený vyšším súdnym úradníkom uznesením sp. zn. 3T/63/2023 z 13. marca 2024 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) priznal sťažovateľovi ako ustanovenému opatrovníkovi poškodených odmenu, náhradu hotových výdavkov a náhradu za stratu času 693,95 eur. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej

rozhodol okresný súd (obsadený sudcom) namietaným uznesením tak, že ju zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predkladá argumentáciu týkajúcu sa interpretácie § 12 ods. 7 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) upravujúceho odmeňovanie advokáta ako ustanoveného opatrovníka poškodenej osoby v trestnom konaní. Podľa jeho názoru mu pri zastupovaní viacerých poškodených maloletých osôb patrila ako ustanovenému opatrovníkovi odmena vo výške dvesto eur za každú jednu osobu poškodeného, ktorého v dotknutom trestnom konaní zastupoval, pretože podľa neho nejde o tarifnú odmenu a z výslovného textu daného ustanovenia vyplýva, že ide o odmenu za zastupovanie jednej osoby. Sťažovateľ objasňuje, že podľa neho § 12 ods. 7 vyhlášky zakotvuje tarifnú odmenu, a nie základnú sadzbu tarifnej odmeny, preto je toho názoru, že sa § 13 ods. 2 vyhlášky (uplatňujúce sa pri zastupovaní viacerých obvinených) v prípade zastupovania viacerých poškodených neuplatňuje.

4. Sťažovateľ dôvodí, že celý § 12 vyhlášky, ktorý obsahuje aj ods. 7 pojednávajúci o odmene advokáta v pozícii ustanoveného opatrovníka poškodenej osoby, je označený ako „Tarifná odmena advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a v konaní o priestupkoch“, preto podľa vyjadrenia sťažovateľa je odmena advokáta ako ustanoveného opatrovníka poškodeného tarifnou odmenou. Sťažovateľ ako nesprávne, nelogické a nezrozumiteľné hodnotí tvrdenie okresného súdu o tom, že z § 12 ods. 7 vyhlášky vyplýva, že nie je rozhodujúce, koľko poškodených advokát ako ustanovený opatrovník zastupuje, vždy má nárok len na odmenu dvesto eur za celé trestné konanie, aj keď zastupuje ako opatrovník viacerých poškodených.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou argumentácie ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho označených práv v dôsledku nesprávnej okresným súdom zvolenej interpretácie ustanovení vyhlášky aplikovaných vo veci sťažovateľa ako zastupujúceho opatrovníka viacerých poškodených vo vedenom trestnom konaní.

6. Ústavný súd zdôrazňuje, že z jeho judikatúry (napr. IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 423/2024) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Vo všeobecnosti platí, že spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citelne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky nákladov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o nákladoch konania pristupuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym vybočením z pravidiel upravujúcich toto konanie, resp. pokiaľ by išlo o zjavnú

svojevôľu, prepriaty formalizmus či celkom absentujúce odôvodnenie výroku o trovách (napr. II. ÚS 478/2014, I. ÚS 112/2019, IV. ÚS 601/2021, I. ÚS 423/2024).

7. Okresný súd v namietanom uznesení s odkazom na sťažnostné námietky sťažovateľa zdôraznil, že § 12 ods. 7 vyhlášky upravuje výšku odmeny v paušálnej sume 200 eur za celé konanie, pričom táto odmena v danom prípade nie je závislá od počtu úkonov a ani od počtu osôb, ktorých ustanovený opatrovník zastupuje. Okresný súd vysvetlil, že v odôvodnení uznesenia vyššieho súdneho úradníka nie je výslovne uvedené, že zástupca poškodených nemá nárok na tarifnú odmenu a pritom mu ju uznesenie priznáva vo výroku (tak ako to tvrdí sťažovateľ v sťažnosti), ale v uznesení vyššieho súdneho úradníka súd uvádza, že zástupca poškodených nemá nárok na samostatnú odmenu za zastupovanie každého jedného poškodeného vo výške dvesto eur, teda za zastupovanie štyroch poškodených vo výške osemsto eur. Preto podľa okresného súdu odôvodnenie uznesenia vyššieho súdneho úradníka nie je v rozpore s jeho výrokom. Okresný súd v závere tiež podotkol, že sťažovateľ sa na procesných úkonoch vedeného trestného konania zúčastňoval v mene všetkých poškodených spoločne a aj písomné úkony robil v mene všetkých poškodených spoločne, nie v mene každého samostatne.

8. Ústavný súd považuje tieto závery okresného súdu za ústavne konformné, logické a presvedčivé. Podľa znenia § 12 ods. 7 vyhlášky „*odmena dvesto eur za celé konanie patrí advokátovi ustanovenému za opatrovníka na ochranu práv poškodeného v prípadoch, v ktorých zákonný zástupca poškodeného nemôže vykonávať svoje práva. Ak advokát nezastupoval ako opatrovník oprávnenú osobu do právoplatného skončenia veci, patrí mu 50 % odmeny podľa prvej vety. Ak došlo k zániku zastupovania v odvolacom konaní alebo dovolacom konaní, odmena za zastupovanie pred súdom nižšieho stupňa sa neznižuje.*“. Ústavný súd uvádza, že keď na výšku paušálnej odmeny podľa § 12 ods. 7 vyhlášky nemá vplyv počet úkonov, ktorých sa zúčastnil opatrovník, neexistuje žiadny logický dôvod, aby ju mal ovplyvňovať počet osôb, ktoré ustanovený opatrovník zastupuje (pozri I. ÚS 423/2024).

9. Čo sa týka nálezu ústavného súdu, na ktorý poukázal sťažovateľ v ústavnej sťažnosti (sp. zn. I. ÚS 394/2021 z 12. januára 2022), je potrebné uviesť, že ústavný súd v tomto náleze spomenul krátenie paušálnej odmeny s ohľadom na počet zastupovaných poškodených iba v rámci opisu skutkového stavu. Táto otázka nebola predmetom konania a ústavný súd sa žiadnym spôsobom nevyjadroval k jej správnosti, resp. nesprávnosti. Aj keď z tam uvedeného skutkového stavu vyplynulo, že Okresný súd Dolný Kubín priznal ustanovenej advokátke paušálnu odmenu spôsobom, ako si to predstavuje sťažovateľ, samotná skutočnosť, že tak v tom čase postupoval tamojší súd, neznamená, že tak postupujú, resp. majú súdy postupovať. Okresný súd v prípade sťažovateľa v namietanom uznesení logicky a zrozumiteľne vysvetlil, prečo tak nepostupoval.

10. Logický a zrozumiteľný výklad zvolený v teraz posudzovanom prípade okresným súdom ústavný súd považuje za jedno z možných ústavne akceptovateľných riešení situácie, a nemohol ho považovať za extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o odmene advokáta ani za zjavnú svojevôľu, prepriaty formalizmus či celkom absentujúce odôvodnenie výroku o odmene, ktoré by odôvodňovali vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces, resp. jeho základného práva vlastníť majetok, a kasačnú ingerenciu ústavného súdu.

11. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom, alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu